

Päiväys/Datum

14.11.2024

Dnro/Dnr

TRAFICOM/554624/05.01.26.02/2022

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Estitys

Estityksen tekijä

Yksityishenkilö

Estityksen pvm

18.11.2022

Estitys

Vesiskoottereita ja vastaavia laitteita koskevan kiellon määrääminen Muuruejärven pohjoisosaan Viitasaaren kaupungissa.

Perustelut

Estityksen perusteena on jatkuvan häiritsevän ja vaarallisen vesiskoottereiden huviajelun lopettaminen. Vesiskootterit aiheuttavat jatkuvaa häirintää alueella. Perusteena on myös vesiliikenteen yleisen turvallisuuden parantaminen ja luonnonsuojelu.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Estityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 19.9.–10.10.2024 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Estityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu suomeksi 19.9.2024 Viitasaaren seutu- nimisessä sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Estityksestä on pyydetty lausuntoa Viitasaaren kaupungilta, Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Sisä-Suomen poliisilaitokselta.

Saadut lausunnot

Kaikki tahot, joilta lausuntoa on pyydetty, ovat toimittaneet lausuntonsa asiaan.

Viitasaaren kaupunki kertoo lausunnossaan, että esitetyllä kieltoalueella ei ole kaupungin yleiskaavan tausta-aineistoista ilmennyt erityispiirteitä, joilla rajoituksia voisi perustella. Alueen rannat ovat tyypillistä loma-asuntojen ja omakotitalojen rantayleiskaava-aluetta. Viitasaaren kaupungin näkemyksen mukaan esitettyjä rajoitteita ei voida perustella yksilöiden toiminnan kautta.

Kaupungin omissa selvityksissä tai hakemuksessa ei ilmene sellaisia yleisiä

perusteita tai alueen erityispiirteitä vesiliikennelain 101.1 §:n mukaan, joilla rajoitteiden asettamista voitaisiin perustella. Vesiliikennelain noudattaminen on yksilöiden vastuulla ja lain vastainen vesikulkuneuvon käyttö on rikosoikeudellinen asia. Ensisijaisesti piittaamattomaan ajotapaan ja vaaratilanteiden aiheuttamiseen vesillä pitäisi puuttua vesiliikennettä valvova viranomainen. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ei ole saapunut valituksia tai ilmoituksia hakemuksessa esitetyistä haitoista. Ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole tiedossa alueella tai sen lähiympäristössä sijaitsevia suojelukohteita, joilla olisi merkitystä asian arvioinnissa. Lopuksi Viitasaaren kaupunki kuitenkin toteaa, että mikäli alueelle päätetään asettaa rajoituksia, kaupunki huolehtii niiden merkitsemisestä maastoon.

Keski-Suomen ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että esitetyllä kielto- ja rajoitusalueella sijaitsevat saaret ovat Viitasaaren kaupungin Muurue- ja Vuosjärven rantayleiskaavassa ja niihin rajautuvien kylien osayleiskaavassa osoitettu joko kaavamerkinnällä MY, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja tai MU, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta. MU-merkityssä Hääräsaassa sijaitsee peruskarttamerkinnän mukaan nuotiopaikka. Esitetyllä kielto- ja rajoitusalueella sijaitsevat MY-merkinnällä olevat Villisaaret ja Ruumissaari ovat em. kaavassa myös aluerajausmerkinnällä luo-2, Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue / linnusto, jonka kaavamääräyksen mukaan osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luontoarvoja. Ruumissaari on edellä mainitun kaavan luontoselvityksen perusteella selkälokin pesimäluoto. Selkälokin esiintymisestä Ruumissaassa ei ole saatavilla viimeaikaisia tietoja. Selkälokki on uhanalainen laji, joka on rauhoitettu luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla. Selkälokki on herkimmillään häiriölle 1.5.–31.7. välisenä pesimäaikanaan.

Esitettyä kielto- ja rajoitusaluetta lähin perustettu luonnonsuojelualue tai luonnonsuojeluun varattu alue on Muuruejärven sijaitseva Rajasaari (valtion luonnonsuojelutarkoituksiin hankkima alue). Rajasaari sijaitsee noin 1,2 kilometriä kielto- ja rajoitusalueesta etelään. Saaressa on virkistyskäyttöä varten laavu. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan päätös vesiskoottereiden ja vastaavien laitteiden kieltämisestä osasta Muuruejärven pohjoisosaa olisi eduksi alueen yleiselle luonnon virkistyskäytölle sekä selkälokin mahdolliselle pesinnälle alueella. ELY-keskus puoltaa esitettyä kielto- ja rajoitusaluetta. Lopuksi ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että päätöksestä tulisi käydä riittävän yksiselitteisesti ilmi ne vesikulkuneuvotyypit, joiden käyttö vesiskoottereiden lisäksi mahdollisesti kielletään.

Sisä-Suomen poliisilaitoksen toteaa lausunnossaan lyhyesti, että poliisin järjestelmien mukaan rajoitusalueeksi haettavalla alueella ei ole ollut yhtään vesiliikenteestä aiheutunutta tehtävää ajalla 5/2022-10/2024. Poliisi ei puolla erityisesti minkään yksittäisen alustyyppin kulun rajoittamista alueella. Lausunnon mukaan vesiliikennelain 5 § määrittelee riittävällä tarkkuudella vesikulkuneuvon käyttäjän velvollisuudet myös kyseisellä alueella.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan on saapunut viisi muistutusta.

Muistuttaja A:n mielestä vesiskoottereista ei ole ollut haittaa esitetyllä

alueella. Vesijetillä ajelijat ovat ajaneet nätisti, eikä vaaratilanteita ole koskaan syntynyt. Muistutuksen antajat on itse kulkenut SUP-lautaa käyttäen samaan aikaan vesiskoottereiden kanssa, eikä ongelmia yhdessä liikkumisessa ole ollut. Alueella on havaittu kesäisin myös eri lintulajeja esim. joutsenperhe ja sorsia. Muistuttaja A:n mielestä yksittäinen vesiskootteri, joka on järvellä liikkunut, ei voi itse aiheuttaa lintukatoa. Jos vesiskootterit kielletään, pitäisi hänen mielestään kieltää myös muut moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot.

Muistuttaja B kertoo, että hän on kalastanut ja metsästänyt Muuruejärven alueella 20 vuotta eikä ole koskaan nähnyt häiritsevää vesiskootterilla ajamista. Hänen mielestään vesiskootterilla liikkuvat ovat käyttäytyneet mukavasti ja esim. hiljentäneet vauhtia, kun ovat nähneet kalastajan tai muun veneilijän. Muistuttaja B ei usko, että vesiskootterilla ajavat olisivat tahallaan häirinneet muita asukkaita tai ajaneet myöhään illalla häiritsevästi. Hänen toteaa lopuksi, että esitys on perusteeton eikä hän kannata sitä.

Muistuttaja C:n muistutuksessa tuodaan esille, että kiellosta seuraavat haittavaikutukset ulottuvat kohtuuttoman isolle alueelle, koska kieltoalue tulisi keskelle Muuruejärveä niin tosiasiallisesti se rajoittaisi vesiskootteriharrastusta myös pohjoisemmassa ja eteläisemmässä osassa. Kun ajatellaan pohjoisen Koivulahtea sekä Leukainlahtea, jotka jäävät umpiperälle niin näiden rantojen kiinteistöjen vesiturheilualue jää luvattoman pieneksi. Koivulahden ranta-alueella on mökkitontteja myytävänä ja ajatus siitä, että tonttien ostajat eivät voisi jatkossa ajaa vesiskootterilla muualla kuin Koivulahdella on erittäin suuri rajoittava tekijä. Tämä siksi, koska he eivät voisi ajaa nyt kieltoalueeksi ehdotetun alueen läpi. Muistuttaja C epäilee myös, ettei esitettyä vesiskootterikieltoa voisi valvoa pätevästi. Kielto pitäisi merkitä niin selkeästi maastoon, että se näkyisi kaikille vesillä liikkujille. Kun se merkittäisiin näin selkeällä tavalla, se kuitenkin pilaisi järven maiseman.

Muistuttaja C:n mielestä sähkövesiskootterit aiheuttavat vähemmän meluhaittaa kuin moottoriveneet yleensä. Kohtuuton vesiskootterikielto alentaisi hänen mielestä myös rantatonttien sekä mökkien arvoja esitetyllä alueella. Lopuksi muistuttaja C toteaa, että hakemus kuulostaa henkilökohtaiselta ajojahdilta, kun edes hakemus ei perustu tosiseikkoihin, koska siinä viitataan useampiin vesiskoottereihin ja tiettävästi Muuruejärvellä ei ole ollut kuin yksi vesiskootteri.

Muistuttaja D kertoo, että on itse mökkeilyt ja kalastanut Muuruejärvellä eikä ole huomannut häirintää vesiskoottereista tai moottorikäyttöisistä veneistä. Kaikki vesilläliikkuajat kuitenkin noudattavat hänen mielestä hyviä käytöstapoja kellonaikojen ja häiritsevään ajamisen suhteen ja huomioivat muut vesillä liikkujat ja ranta- asukkaat. Hänen mielestään vähäinen vesikulkuneuvojen aiheuttama ääni tai liike on hyväksyttävää tämä kaltaisella järvellä. Lopuksi hän toteaa, että jos vesiskootterit kiellettäisiin niin myös muut moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot pitäisi kieltää samalla perusteella.

Muistuttaja E:n mukaan esitys perustuu lintujen vähenemisen osalta subjektiviisiin perusteisiin. Ainakaan siitä ei käy ilmi, että Muurueella olisi tehty alueellista luontoselvitystä ennen vesiskoottereita ja vesiskoottereiden jälkeen. Muistuttajan mielestä esityksestä jää maku, että on keksitty haittoja ja lueteltu mieleen tulevia eri lintulajeja ilman konkreettisia perusteita. Miksi esityksessä muutoin mainittaisiin räystäspääsky, mikä ei ole järvellä pesivä laji. Muistuttajan havaintojen perusteella

vesiskootteri ei ole karkottanut lintuja, koska vesiskootterin kanssa samassa rannassa pesii heinäsorsa.

Muistuttaja E epäilee, että esityksen tekijä/-t eivät olisi valmiita valalla vannomaan, että Muuruejärvellä olisi todella kaikunut vesiskootterien jatkuva pörinä kesällä 2022. Muistuttajan havainto on, että järvelle ilmestyi ainokainen vesiskootteri vasta juhannusaattona illalla n. klo 18, jolla ajaminen lopetettiin sinä päivänä pääosin hyvissä ajoin ennen klo 21 ja tämän jälkeen vesiskootteria käytettiin tuolloin enää kokolla käyntiin. Vesiskootterilla rantautuminen ja pisteestä A pisteeseen B ajaminen on vaikutukseltaan samanlainen kuin muillakin veneillä, joissa on moottori.

Muistuttaja E:n mukaan vesiskootterilla ajelua oli koko kesän päivistä eniten em. juhannusaattoiltana. Muutoin sillä ajeltiin satunnaisesti. Kaikki ajelut tapahtuivat muita vesillä liikkuja kunnioittaen. Vesiskootterilla ei ole tahallisesti häiritty ulkopuolisia vesilläliikkuja, vaaratilanteita ei ole syntynyt, vesiluontoa on kunnioitettu eikä vesiskootterilla ole tehty laineita ulkopuolisten vesilläliikkujien läheisyydessä. Kaikki äänihavainnot moottoreista pistetään ilmeisesti vesiskootterin syyksi. Jos tulevaisuudessa ilmenee tutkimustietoon perustuvaa tietoa, että vesiluonto ja mökkiläisten rauha häiriintyy merkitsevästi vedellä tapahtuvasta liikennöinnistä, niin silloin tulee kiello osoittaa kaikille moottoriveneilijöille, koska tätä nykyä järvellä liikkuu runsaasti moottoriveneitä sekä kalastukseen, että hupiajeluun liittyen. Jos nämä eivät pilaa Muuruejärveä, niin silloin ei pilaa vesiskootterikaan, jonka ääni on huomattavasti heikompi kuin useimman moottoriveneen.

Lopuksi muistuttaja E toteaa, että hakemuksessa on muunneltua totuutta.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hylkää esityksen.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n 1. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määrääjäksi tai toistaiseksi määrättyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kiello tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi.

Liikenne- ja viestintävirasto voi vesiliikennelain 101 §:n 2. momentin mukaan aluekohtaisesti kieltää tietyn moottorikäyttöisen vesikulkuneuvotyypin käytön tai rajoittaa sitä, jos sen käyttämisestä aiheutuu erityisen huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Esityksen mukaan Muuruejärven pohjoisosassa on jatkuvaa vesiskoottereista aiheutuvaa häirintää, jossa keskitytään revittelyyn sekä keinotekoisien aaltojen luomiseen. Esityksen tekijän mukaan vesiskootterit häiritsevät alueen luontoa ja virkistyskäyttöä sekä tekevät vesilläliikkumisen melkein mahdottomaksi vesiskoottereiden aiheuttaman aallokon takia.

Saadun selvityksen perusteella vesiskoottereiden aiheuttamasta häirinnästä on kuitenkin jäänyt epäselvyyttä. Niin kuin Viitasaaren kaupunki kertoo lausunnossaan, on vesilläliikkujilla vesiliikennelain 5 §:n mukaan yleinen velvollisuus noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä

aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Vesikulkuneuvolla ajaminen niin, että esimerkiksi häiritsee ranta-asukkaiden yksityiselämää tai niin, että aiheuttaa vaaratilanteita uimareille on jo lähtökohtaisesti kielletty vesiliikennelain 5 §:n mukaan. Yksittäisiin häiriötilanteisiin puuttuminen on lähtökohtaisesti valvontatehtävä, joka kuuluu valvovalle viranomaiselle. Yksittäinen häiriötilanne ei ole suoraan peruste vesiliikennelain (782/2019) mukaiselle kiellolle tai rajoitukselle. Häiriökäyttäytymisestä tulee ilmoittaa poliisille, jolla on tarvittaessa vesiliikennelain 120 §:n mukaan valtuus sakottaa vesilläliikkujaa vesiliikennelain 5 §:n vastaisesta toiminnasta.

Poliisin lausunnon mukaan alueelta ei kuitenkaan ole kirjattuja hälytystehtäviä. Viitasaaren kaupungin lausunnon mukaan vesiliikenteen häiriökäyttäytymisestä tai haitoista ei ole myöskään kaupungille tullut valituksia. Kaikki viisi muistuttajaa ovat samalla linjalla siitä, ettei vesiskootterit ole aiheuttaneet häirintää alueella. Pari muistuttajaa ovat selkeästi sitä mieltä, että jos vesiskootterit kiellettäisiin Muuruejärvellä, tulisi myös muut moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot kieltää samalla alueella samalla perusteella. Myös poliisi on lausunnossaan erityisesti vastustanut yksittäisen alustyyppin kulun rajoittamista alueella.

Traficom toteaa, että jotta vesiskootterikielto täyttäisi vesiliikennelain 101 §:n 2. momentin mukaiset edellytykset pitäisi olla selkeästi osoitettavissa, että juuri vesiskootterit ovat aiheuttaneet huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Vaikka ELY-keskus on lausunnossaan puoltanut esitystä luonnonsuojelun vuoksi, ei vesiskoottereiden kieltäminen vain Muuruejärven pohjoisosassa poista mahdollisuutta, että mahdollinen häirintä voisi jatkua muualla Muuruejärvellä. Jotta mahdollinen määrätty vesiliikenteen kiello- tai rajoitus toimisi luonnonsuojelun kannalta tarkoituksenmukaisesti tulisi rajoitus suojata juuri sitä aluetta, joka on luonnon kannalta kaikkein merkityksellisin. ELY-keskuksen lausunnon mukaan luonnon kannalta kaikkein merkityksellisimmäksi alueeksi voidaan katsoa olevan esitetyn alueen eteläpuolella sijaitseva Rajasaari, joka on esitettyä kiello- ja rajoitusaluetta lähin perustettu luonnonsuojelualue. Jotta vesiskoottereiden mahdollinen häirintä luonnolle poistettaisiin, pitäisi esitettyä vesiskootterikieltoa laajentaa koskemaan myös Rajasaaren aluetta. Kiellon määräämisen tarpeellisuudesta on saatu useita esitystä vastustavia lausuntoja ja muistutuksia, joissa ei kannateta vesiskootterikieltoa eikä esitysalueen laajentaminenkaan siten ole perusteltua. Näistä syistä Traficom arvion mukaan ei ole myöskään perusteltua määrätä toisenlaista vesiliikennettä koskevaa kielloa tai rajoitusta esitysalueelle tai sitä laajemmalle alueelle Muuruejärvellä.

Saadun selvityksen perusteella on jäänyt näyttämättä toteen, että esitetty vesiskoottereiden ja vastaavien laitteiden kieltäminen täyttää vesiliikennelain 101 §:n 2. mom. vaatimat edellytykset. Tämän vuoksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hylkää esityksen vesiskoottereiden ja vastaavien laitteiden kiellosta Muuruejärven pohjoisosassa Viitasaaren kaupungissa. Lopuksi Traficom muistuttaa, että vesiliikenteen vaara- ja häiriötilanteista tulee ilmoittaa valvovalle viranomaiselle poliisille.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 21.12.2024 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Viitasaaren kaupunki
Esittäjä
Muistutusten antajat

Ilmoitus päätöksestä

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Sisä-Suomen poliisilaitos

Lisätietoja antaa

Elias Skrifvars
Puh. 029 534 5462
Sähköposti: elias.skrifvars@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-104 §, 133 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1255/2021) ja asetuksella (496/2022) päivitetty liite.
Liikenne- ja viestintäviraston 2.7.2021 antama määräys "Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen"
TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 14.11.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomien kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit

Yksikönpäällikkö

Skrifvars Elias
Asiantuntija

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje